

به نام خدا

گزارش توجیهی کشور گویان

سفارت جمهوری اسلامی ایران - کاراکاس

اطلاعات انسانی - جغرافیایی:

کشور گویان در آمریکای جنوبی واقع گردیده و پایتخت آن جورج تاون است. این کشور با سورینام، برزیل، ونزوئلا مرز مشترک دارد و در سواحل اقیانوس اطلس قرار گرفته است. گویان تنها عضو اتحادیه کشورهای مشترک المنافع است که در قاره آمریکای جنوبی واقع شده و سومین کشور کوچک آمریکای جنوبی پس از گویان فرانسه و سورینام می باشد.

گویان یکی از چهار کشور غیر اسپانیولی زبان آمریکای جنوبی است و از نظر فرهنگی بیشتر به جزایر انگلیسی زبان منطقه کارائیب همچون جامائیکا و ترینیداد و توباگو نزدیک است. جمعیت این کشور در سال 2023 حدود 791 هزار نفر بوده که 90 درصد در مناطق ساحلی زندگی می نمایند. پراکندگی جمعیت این کشور از حیث نژادی و مذهبی در نوع خود قابل توجه می باشد. نژاد های آسیایی، آفریقایی، اروپایی، چینی و همچنین مردمان بومی در این کشور زندگی می کنند.

نزدیک به 40 درصد از جمعیت گویان را مهاجرین هندی تبار تشکیل می دهند. 30 درصد جمعیت نیز متعلق به آفریقایی تبار ها می باشد. تقریباً 19 درصد جمعیت ترکیبی از نژاد های مختلف می باشد و بومی های اولیه گویان 9 درصد جمعیت را تشکیل می دهند. نیم درصد جمعیت نیز به سایر نژادها اختصاص دارد.

تاریخ:

دزدان دریایی اولین اروپائیان بودند که در ۱۵۱۰ وارد گویان شدند. در آن زمان بومیان آمریکایی از قبیله های آرواک و کاریب در این منطقه زندگی می کردند. در قرن هفدهم مستعمره هلند شد. پس از آن به تصرف بریتانیا آمد و پادشاهی هلند در ۱۸۱۴ به طور رسمی حاکمیت بریتانیا را بر این سرزمین به رسمیت شناخت.

در ۱۸۳۴ برده داری ممنوع شد و برده های فراری به شهرها بازگشتند و مهاجرت کارگران از اروپا و آسیا از جمله کشورهای پرتغال، آلمان، ایرلند، اسکاتلند، مالت، چین و هند برای کار در مزارع نیشکر آغاز شد. در سال ۱۹۱۷ حدود ۲۴۰ هزار آسیایی در این سرزمین زندگی می کردند. در 26 می 1966 استقلال گویان از انگلستان محقق شد.

شرایط سیاسی:

نام رسمی این کشور جمهوری مشارکتی گویان به پایتختی جورج تاون می باشد و از لحاظ تقسیمات کشوری از 10 منطقه تشکیل شده است. نظام حکومتی در گویان بر اساس سیستم چند حزبی بوده و حزب دارای اکثریت در پارلمان تعیین کننده رئیس جمهور و عهده دار تشکیل دولت برای دوره 5 ساله می باشد. نخست وزیر و سایر اعضای کابینه توسط رئیس جمهور انتخاب می شوند. در این کشور بر خلاف بسیاری از کشورهای کارائیب که رئیس جمهور نقشی تشریفاتی دارد، قدرت در دست رئیس جمهور می باشد.

رئیس جمهور کنونی این کشور "محمد عرفان علی" مسلمان می باشد که از اگوست 2020 به ریاست جمهوری رسیده و دارای دو معاون و همچنین نخست وزیر بعنوان رئیس هیات دولت می باشد. هیات دولت توسط رئیس جمهور تعیین و پاسخگو به مجلس ملی می باشند. روز ملی این کشور 23 فوریه بوده که از سال 1970 به عنوان روز مردم تعطیل می باشد.

شرایط اقتصادی:

اگرچه اقتصاد گویان یک اقتصاد کوچک و براساس صادرات کالا می باشد و تا سال 2015 که نفت کشف گردید، مهمترین فعالیت های اقتصادی در این کشور گویان عبارتند از: کشاورزی (برنج و شکر)، معدن (بوکسیت و طلا)، الوار، میگو، بسته بندی و صدور آب معدنی که حدود 60 درصد تولید ناخالص داخلی این کشور را شامل می گردید، اما از سال 2021 با استخراج بیش از 110 هزار بشکه در روز در حال تبدیل شدن به یکی از کشورهای ثروتمند جهان است.

پیدایش نفت در منطقه اسکیبو گویان موجب گردید که اختلاف ارضی این کشور با همسایه اش یعنی ونزوئلا که سابقه ای دیرینه دارد، افزایش یابد و دخالت قدرت های بزرگ مانند آمریکا و انگلیس به آن دامن بزند. هم اکنون دولت ونزوئلا مدعی مالکیت بر منطقه اسکیبو می باشد که تقریباً نیمی از سرزمین گویان را شامل می شود.

ویژگی های اقتصادی گویان تا قبل از پیدایش نفت شامل: کمبود نیروی کار، زیرساخت های ناکافی، عدم توسعه یافتگی و .. بوده است. اما فروش نفت اقتصاد این کشور را با شرایط خاص مواجه کرده به نحوی که رشد اقتصادی این کشور از سال 2019 که 5.35 درصد بوده به ناگاه در سال 2020

به 43.49 درصد رسیده و در سال 2021 نیز به 20 درصد بالغ گردیده است. در آمد سرانه نیز در این کشور از 12.800 دلار در سال 2019 به 21.900 دلار در سال 2021 افزایش نشان می دهد. همزمان با این موضوع تورم از 2 درصد در سال 2019 به 5 درصد افزایش یافته است این در حالی است که گویان کمترین رشد تورم را در گذشته تجربه کرده است.

مهمترین کالاهای غیر نفتی گویان شامل برنج، شکر، ماهی و میگو، بوکسیت، ملاس، طلا، آلومینیوم و چوب محصولات مهم دیگر می باشد. مجموع صادرات گویان در سال 2021 حدود 4.63 میلیارد دلار بوده که بیشترین صادرات گویان روانه ایالات متحده آمریکا با 40 درصد، سنگاپور 14 درصد، امارات با 6 درصد در رده های بعدی قرار دارند. کل واردات گویان در سال 2021 بالغ بر 6.6 میلیارد دلار گزارش شده که شامل محصولات صنعتی، ماشین آلات، سوخت و مواد غذایی می شود که از سنگاپور 33 درصد، آمریکا 19 درصد، ترینیداد و توباگو 12 درصد، چین 8 درصد و برزیل 2 درصد تامین گردیده است.

فرهنگ:

گویان به از نظر فرهنگی متأثر از مهاجران و قدرتهای حاکم بر آن بوده به نحوی که از یک سو زبان و فرهنگی آفریقایی تبارها و مهاجران شبه قاره هند و از سوی دیگر تسلط استعمارگران اروپایی مانند هلند و انگلستان، کلیت فرهنگی و زبانی این کشور را تشکیل می دهد. البته همین تنوع فرهنگی باعث درگیریهای قومی و نژادی در آن شده است. آفریقایی و هندی تباران دو گروه نژادی عمده در گویان هستند که سه چهارم جمعیت کشور را تشکیل می دهند. گویان تنها کشور انگلیسی زبان آمریکای جنوبی است و بیش از 88 درصد جمعیت آن باسواد می باشد. مسیحیان با 62 درصد، هندوها 25 درصد و مسلمانان 6 درصد بزرگترین ادیان گویان هستند. گویان به عنوان پنجاه و ششمین کشور عضو سازمان کنفرانس اسلامی، حدود یکصد و سی هزار مسلمان دارد که 17٪ جمعیت این سرزمین را تشکیل می دهند. اسلام در قرن 16 میلادی توسط آفریقائیها و سپس مسلمانان شبه قاره هند وارد این کشور شد .

روابط جمهوری اسلامی ایران و گویان:

روابط جانبه ایران و گویان از دهه 1980 میلادی رسماً برقرار گردید و همکاری دو کشور در موضوعات مختلف و سازمانهای بین المللی از جمله سازمان ملل متحد، گروه 77، جنبش عدم تعهد و سازمان

همکاری اسلامی به منصف ظهور رسيد. سفير ايران در کاراکاس، اکروديته در گويان می باشد. آقای چدی جاگان، ششمین رئیس جمهور گويان در 18 اکتبر 1995 و در حاشیه اجلاس عدم در کلمبیا با وزیر خارجه وقت کشورمان (جناب آقای دکتر ولایتی) دیدار و گفتگو نمود.

در جولای 1997 معاون وقت وزیر امور خارجه ایران (جناب آقای واعظی) ضمن دیدار با رئیس جمهور وقت (ساموئل هیندز) دعوتنامه دولت کشورمان برای شرکت در اجلاس سازمان همکاری اسلامی در دسامبر 1997 در تهران را تقدیم وی کرد که متعاقباً هیات گويانی در اجلاس فوق شرکت نمود. در سال 2000 هم نمایشگاه بازرگانی ایران در جورج تاون برگزار شد .

در اسفند ماه 1388 رئیس جمهور وقت گويان (آقای بهارات جاگدئو) به دعوت رئیس جمهور وقت کشورمان (جناب آقای دکتر احمدی نژاد) سفر رسمی به ایران داشت که در این سفر یادداشت تفاهم لغوروادید گذرنامه‌های سیاسی و همچنین یادداشت تفاهم کمک های توسعه‌ای جمهوری اسلامی ایران به گويان توسط وزرای خارجه دو کشور امضا شد.

در تیرماه 1392 آقای جرج خلق نماینده ویژه رئیس جمهور گويان پیام کتبی این کشور را به رئیس جمهور وقت ایران تسلیم نمود و در آن بر روابط دوستانه تاکید گردید.